

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cautela Confessarii Pro Foro Sacramentali Occasione
Decretorum S. M. Alex. VII. Innoc. XI. Et Alexandri VIII. ...**

Matthaeucci, Augustín

Francofurti Ad Moenum, 1711

Regula unica. Quam plures excommunicationes reservatæ Pontifici.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40684

scilicet petat sine timore revelationis; sed hoc limitatur, nisi bonum commune Reipublicæ, & Religionis preferendum sit bono particulari, in quo casu, etiam sine monitorio, tenetur quis revelare per dicta cap. 4. num. 6.

Secundò modò tenetur aperire, à quo auditur, quia poterit Iudex ex officio interrogare illum, qui fortè majorem lucem afferet; maxime, si persona sit fide digna; in dubio autem; quando audiens nescit discernere dictam qualitatem in eo, à quo auditur, debet revelare ex regula juris, quod tutior via sit eligenda, ex Navarro Genuen. nu. 11.

61. Sed queritur, an possit Confessorius absolvere ab excommunicatione contrahita à seipso, qui non revelavit?

Resp. Negativè, si vè excommunicatio sit specialiter lata, hoc est, per sententiam specialem imposita alicui certæ personæ nominatim, & determinatè; si vè generaliter inflicta, per sententiam Iudicis, vel Superioris generaliter contra peccata futura, ut, si quis hoc fecerit, sit excommunicatus; vel præterita, in eorum satisfactionem, ut, si quis pro tali delicto non satisfecerit, sit excommunicatus, non determinando personam, qua est postea determinanda; nam de utraque verificatur, quod sit ab homine lata, à qua absolvere diximus num. 16. esse ordinario Confessorio prohibitum. Legas Layman. Th. moral. lib. 1. tr. 5. p. 1. cap. 7. à nu. 2. & 3.

REGULA UNICA.

Quamplures excommunicationes reservatæ Pontifici.

Catholus excommunicationum, tam earum, quarum absolutio est Summo Pontifici reservata, quam ipsarum, quæ reservatæ non leguntur, eruendus est ex Decretalibus Gregor. IX. Sexto Decretalium, Clementinis, Extravagantibus, Decreto Gratiani, Bullario, Conciliis, & aliis Apostolicis Litteris; ex quibus ego huc referre conabor aliquas, & fortè frequentiores, pro quarum absolutione recurrendum est ad Sedem Apostolicam, remisso lectore pro cæteris, & non reservatis ad loca præfata, & DD.

§. I.

Ex Decretalibus Greg. IX.

62. I. **R**eservatur Summo Pontifici absolutio ab ea excommunicatione, quæ incurritur ob violentam manuum injectionem in Clericum, vel Monachum. Cap. Super eo; cap. Si vero il. 1. & 2. cap. Non dabium; cap. Parochianos; cap. Sum nos de sent. excom. & cap. Si quis suadente 17. quasi. 4. etiam si injectio occulta fuerit; cap. Porro cir. tit.

II. Reservatur absolutio ab ea, qua ligatur mandans Clerici, vel Monachi percussorem; cap. Mulieres ibid.

III. Reservatur absolutio ab ea, qua ligantur scienter in divinis officiis communicantes excommunicato à Papa; cap. Significavit ibidem.

(1) 3

IV. Re-

IV. Reservatur absolutio ab ea, qua irretitur incendiarius, postquam fuerit excommunicatus denunciatus; capit. *Sua nos.*

V. Reservatur absolutio ab ea, qua ligantur spoliantes Ecclesias cum estractione, qui per Papam tantum post denunciationem absolvuntur; cap. *Conquesti* ibid.

VI. Reservatur absolutio ab ea, qua ligantur tam Prælatus, quam Laicus, cui Prælatus committit, etiam causa disciplina Regularis Clericum verberare; ipse enim Prælatus id per se ipsum, vel si necessitas urget, per alium Clericum, vel Monachum, debet exequi; capit. *Universitatis* ibid.

VII. Reservatur absolutio ab ea, qua ligatur consentiens in Clerici percussione; cap. *Quanta* ibid. ubi Glos. dixit, *Quod, qui Clericum verberat, & qui verberari facit, vel consentit cooperando, vel, qui auctoritatem habet ex officio, & non prohibet, si potest, est verè excommunicatus.*

VIII. Reservatur absolutio ab ea, qua ligatur Laicus detinens Clericum, vel Monachum in custodia publica, aut privata, vel sine latione corporali; capit. *Nuper* ibid.

IX. Reservatur absolutio ab ea, qua ligatur Clericus, etiam consentiens in sui percussione; cap. *Contingit*, ibid. ratio est, ut ibi textus, *quia huiusmodi manus injectio, & si non violenta, tamen injuriosa videtur: cum ille Canon non tam in favorem Clerici ordinati, quam in favorem ordinis Clericalis fuerit promulgatus. Ubi Glos. prima notavit, quod volenti, scienti, & patien-*

ti sit injuria, si in eo laedatur jus alterius.

Et non modò consentiens, verum & percutiens censura ligatur; quia manus temerarias, & causa ulciscendi injuriam suam manus temerarias in Clericum injicit. Percussio, tamen injuriosa non esset Clerico percusso, ut Petro, etiam, ut Clerico, & statui Clericali injuriam irrogaret.

§. II.

Ex Sexto Decretalium.

63. I. **S**UMMO Pontifici reservatur absolutio ab excommunicatione, qua ligatur percutiens Novitium Religiosum; cap. *Religioso*, §. *Quamvis de sent. excom.*

II. Reservatur absolutio ab ea, qua ligatur ratam habens violentam injectionem manuum in Clericum, nomine suo, licet non suo mandato, factam; cap. *Cum quis* ibid. Ratio datur in textu: quia rathabitio retrahitur, & mandato comparatur; si verò injectio eadem tuo nomine non sit facta, tunc, licet peccet ratam habendo, non tamen propter hoc excommunicationis illius vinculo innodaris, cum quis ratam habere nequeat, quod ejus nomine non est gestum.

III. Reservatur absolutio ab ea, qua ligantur deliberatè in scriptis glossantes, & depravantes intellectum Decretalis, Exiit, ac facientes libellos, & ex certa scientia prædicantes contra regulam, & statum Frat. Min. cap. *Exiit de verb. signif. in 6.*

§. III.

§. III.

Ex Clementinis.

64. I. **R**eservatur Summo Pontifici absolutio ab excommunicatione, qua ligantur Religiosi, & Clerici Seculares inducentes aliquos ad vendendum, jurandum, vel promittendum, ut eligant sepulturam in propriis Ecclesiis, vel, ut jam electam ulterius non immutent. *Clementina Cupientes. §. Sanè de penis.*

II. Reservatur absolutio ab ea, qua ligantur Religiosi Clericis, aut Laicis ministrantes sine licentia Parochi Sacramentum Extremæ-unctionis, vel Eucharistiæ (intellige per modum Viatici) vel solemniter benedicentes matrimonia, aut absolventes excommunicatos à Canone (præter quam in casibus à jure expressis; vel per privilegia Sedis Apostolicæ eisdem concessa) vel à sententiis per statuta provincialia, aut Synodalia promulgatis. *Clement. Religiosi de privileg.*

III. Reservatur absolutio ab ea, qua ligantur Domini temporales cogentes aliquos celebrare divina officia in loco interdicto; vel ad ea officia audienda facientes voce præconis; vel Campanæ vocare aliquos præsertim excommunicatos, vel interdictos. Vel prohibentes, ne publicè excommunicati, aut interdicti exeant de Ecclesiis, dum in ipsis Missarum solemnia aguntur, & à celebrantibus monentur, ut exeant. Vel publicè excommunicati, aut interdicti, qui in ipsis Ecclesiis, nominatim à cele-

brantibus, moniti, ut discedant, remanere præsumunt. *Clement. Gravis de sent. excom.*

§. IV.

Ex Extravagantibus communibus.

65. I. **R**eservatur excommunicatio, qua ligantur Religiosi, qui sine sui Superioris licentia se transferunt ad partes transmarinas, hoc est ad loca Turcarum; *cap. Ad nostrum de Regul. & transeuntib. ad relig.*

II. Reservatur absolutio ab ea, qua ligantur Religiosi exigentes tam à maribus, quàm à sceminis volentibus ipsorum Monasteria ingredi, aliquid etiam ad pium usum deputatum, vel deputandum; *cap. Sanè de Simonia.* Qua etiam ipsi dantes supposita pactione innodantur. *Ibidem.*

Verùm possunt Religiosi recipere quidquid ingredientes parè, spontè, & plena libertate, ac omni pactione cessante dare, vel offerre, Ecclesiis, Monasteriis, Domibus, &c. voluerint. *Ibidem.*

Sed id ante professionem, excepto vestitu, & vestitu, recipi sub excommunicatione prohibetur à Trid. *cap. 16. sess. 25. de Regul.*

III. Reservatur absolutio ab ea, qua ligantur omnes, qui simoniam, dando, vel recipiendo committunt, sive sint principales, sive mediatores, & procuratores, ut simonia committatur; *cap. Cùm detestabile ibid. & tom. 1. Bullar. const. Eugenii IV. Cùm detestabile, la 7.*

IV. Reservatur absolutio ab ea, qua ligantur

ligantur

ligantur absolventes à casibus expressis in Extravag. *Et si Dominici Gregis de penit. & remis inter extravag. com.* Hinc Confessarius sciat, Sixtum IV. plura privilegia absolvendi, & dispensandi concessisse, sed quia id cedebat in animarum perniciem, ne facilitas veniæ peccandi tribueret incentivum, ut ipse loquitur, declaravit privilegia à se concessa non esse extendenda ad casus, quos in ea enumerat, in qua disponit, à se privilegiatos absolvere non posse à casibus contentis in Bulla Cœnæ: item ab omni læsione immunitatis Ecclesiæ: à violatione interdicti positi à S. Sede: ab hæresi: à conspiratione in Romanum Pontificem: à rebellionem, & inobedientia ejusdem, & S. Sedis.

Circa verò vota statuit, non posse commutare vota peregrinationis *ultramarine*, *visitationis liminum Apostolorum, Petri, & Pauli, S. Jacobi in Compostella, & Castitatis, ac Religiosis*, sub pœna nullitatis absolutionis, & commutationis, ac excommunicationis absolventibus, & commutantibus, Romano Pontifici reservata. Quod debent privilegiati notare, nisi super hoc habuerint ab hoc Papa privilegia, quia cum hodie sint revocata, in vim illorum nullibi possunt absolvere, & commutare.

V. Reservatur absolutio ab ea, qua ligantur, qui alterutram opinionem de Conceptione B. M. V. damnant peccati mortalis, vel hæresis, Sixtus IV. capit. *Grave de reliq. & venerat. Sancti.*

VI. Reservatur absolutio ab ea, qua ligantur alienantes absque beneplacito Apostolico bona Ecclesiastica. Extravag. *Ambrosia.* Pauli de reb. Eccles. non

alienan. Et licet in Extravaganti expressè excommunicatio non sit reservata Pontifici: tamen Confessarius ordinarius non potest se in absolutione ingerere. Nam praxis S. Congr. Concilii est, absolutionem ea de re Episcopis committere, ut dixi Offic. Curia Eccles. capit. 45. ideo saltem ex praxi reservata est; Tum quia sic alienantes sine beneplacito incurrunt non tantum pœnas dictæ Extravagantis, sed etiam censuram Papæ reservatam, cap. 11. *ses. 22. Trid. de ref.*

§. V.

Ex Bullario Cherubini.

66. I. **S**ummo Pontifici reservatur absolutio ab excommunicatione, qua ligantur promittentes, & acceptantes, dantes, & recipientes aliquid pro obtinenda gratia, vel justitia à Sede Apostolica. Item scientes, & non revelantes: const. *Excommunicamus* la. *Bonifacii VIII. to. 1. Quodro. 5.* renovavit Alex. VII. const. *Intra la 19 & sub anno 1699.* Innoc. XII. const. *Sacerdotalem, & Regiam.* vide dicta cap. 19.

II. Reservatur absolutio ab ea, qua ligantur pugnantes in duello, ad id irritantes, provocantes, auxilium, consilium, vel favorem dantes, ac illis assistentes, & interefferentes, ac cartas subscribentes, vel publicantes: const. *Providentia* la. 20. *Pii IV. tom 2.* Vide supra capit. 2.

III. Reservatur absolutio ab ea, qua ligantur rei confidentiæ beneficiæ, ab id. const. *Romanum Pontificem* la. 85. *Pii IV. & const. Intolerabilis Pii V. la 85. ibid.* IV. Re-

IV. Reservatur absolutio ab ea, qua ligantur Moniales exeuntes extra Claustrum extra casus in const. permillos, eas comitantes, ipsarumque receptatores, & licentiam concedentes; const. *Decret. la 8. B. Pii V. ibid.*

V. Reservatur absolutio ab ea, qua ligantur mulieres ingredientes Monasteria, & Domos Regularium virorum; const. *Regularium*; & const. *Decret. la 20. B. Pii V. ibid.*

VI. Reservatur absolutio ab ea, qua ligantur, qui abutuntur licentiis ingrediendi Monasteria Monialium, ingrediendo necessitate non urgente, quam etiam inscurrunt Moniales eos admittentes; const. *Ubi gratia* Greg. XIII. la 28.

VII. Reservatur absolutio ab ea, qua ligantur spondentes, pacificantes, & excommittas stipulantes, super vita, morte, & futura electione Romani Pontificis, ac promotionibus S. R. E. Cardinalium; const. *Cogit nos*, Greg. XIV. la 4. *ibid.*

VIII. Reservatur absolutio ab ea, qua ligantur docentes, defendentes, imprimentes, & ad praxim deducentes propositionem asserentium, *licere per literas, seu internuncium Confessario absenti peccata sacramentaliter confiteri, & ab eodem absente absolutionem obtinere*; Decret. Sanctiss. Clement. VIII. l' 87. tom. 3.

IX. Reservatur absolutio ab ea, qua ligantur, qui pecuniis montium Pietatis status Ecclesiastici ad alios usus, quam in ipsorum erectione destinatos utuntur; const. *Onerosa* Pauli V. la 82. *ibid.*

X. Reservatur absolutio ab ea, qua ligantur, qui Astrologia judiciaria, vel *Matthaeucci Causula Confess.*

ante alia divinatoria per se, vel per alios inquirunt de statu Reipublicae Christianae, sive de vita, aut morte Romani Pontificis; const. *Inferutabilis* Urbano VIII. la 14. to. 4.

Super quo considerandum est, quod licet excommunicatio in adducta constitutione reservata non legatur, tamen qui contravenerit constitutioni Urbani solum à Romano Pontifice absolvitur: nam Innoc. XII. const. *Romanus Pontifex edita super facultatibus Majoris Penitentiarii* disposuit, nec eum posse, etiam in occultis, & in foro conscientiae tantum absolvere, & mandare absolvi in simili culpabiles.

XI. Reservatur absolutio ab ea, qua ligantur, praesumentes retinere apud se, vel legere librum, cui titulus Augustinus Cornelii Jansenii Ipresis Episcopi; ac audentes de articulis, & opinionibus, & sententiis in eo contentis loqui, scribere, & disputare: simili censura ligatur, qui, & de propositionibus à Bajo assertis extra casum impugnandi, loquitur, scribit, & disputat; constitut. *In eminenti* Urbani VIII. la 289. tom. 5.

XII. Reservatur absolutio ab ea, qua ligantur publice, aut privatim tractantes, vel docentes (imò forsitan impugnando) unam, vel plures ex propositionibus respectivè damnatis in Cong. SS. Inquisit. sub die 14. Septembris 1665. & 18. Martii 1666. ab Alex. VII. il 162. & il 167. Bullar. to. 5.

XIII. Reservatur absolutio ab ea, qua ligantur contravenientes contentis in Bulla Coenae; const. *Pastoralis* Clement. X. la 34.

XIV. Reservatur absolutio ab ea, qua ligantur

(Kk)

ligan-

ligantur sentientes, prædicantes, & docentes de quinque propositionibus Jansenii contra constitutionem Innocentii X. *Cum occasione*, & Alex VII. Const. *Ad Sanctam Ia* 28. Bullar. 10.5.

XV. Reservatur absolutio ab ea, qua ligantur, qui in Coneionibus, aliisque publicis actibus asserunt B.M.V. conceptam esse in peccato originali Alex. VII. const. *Sollicitudo Ia* 117. Bull. 10.5.

67. Quibus has alias, ex quibusdam aliis Apostolicis decretis, quæ ad manus habeo, lecturo subnecto. Quare I. Reservatur Summo Pontifici absolutio ab excommunicatione, quam incurrunt Confessores, tum Sæculares, tum Regulares, qui prætextu facultatum obtentorum extra mortis articulum, sine nova licentia, aut facultate, præsumunt absolvere à casibus contentis in Bulla Cœnar; à casibus locorum Ordinariis reservatis, & sex aliis, de quibus supra cap. 8. nu. 22. Decretum S.C. Epif. & Regul. de mandato Clement. VIII. editum fuit 9. Januarii 1601. & 26. Novembr. 1602.

II. Reservatur absolutio ab ea, quam incurrunt docentes, vel publicè, aut privatim defendentes, aut prædicantes (nisi forsitan impugando) unam, vel plures ex 65. propositionibus ab Innoc. XI. damnatas, sub die 3. Martii 1679.

III. Reservatur absolutio ab ea, qua ligantur docentes, tenentes, vel ad præxim deducentes unam, vel plures ex propositionibus assertis à Michaele de Molinos, & ab eodem Innoc. XI. præscriptis, 28. Augusti 1657.

IV. Reservatur absolutio ab ea, qua ligantur, qui docuerit, vel defenderit aliquas, vel plures ex propositionibus ab

Alex. VIII. circumscriptis; aliis sub die 24. Augusti 1690. & aliis die 7. Decembre. ejusdem anni.

V. Reservatur absolutio ab ea, qua ligantur ingredientiæ Clausuram Monialium ad malum finem, ut dixi cap. 2. nu. 12.

VI. Reservatur absolutio ab excommunicatione, qua ligantur rei simoniz realis scienter contractæ, *ibid.*

VII. Reservatur absolutio ab ea, qua ligantur asserentes, tenentes, & prædicantes, quod ad obediendum Literis Innocentii X. & Alex. VII. editis contra quinque propositiones Jansenii necesse non sit, ut quis interius ut hæreticum damnet sensum in dictis constitutionibus damnatum, sed satis sit, si ea de re obsequiosum silentium teneat: & quod Formula juramenti ab eodem Alexandro præscriptæ subscribi licite possit, etiam ab iis, qui interius non judicant in Jansenii libro doctrinam hæreticam contineri; Const. *Vincam Domini*. Clement. XI. 17. Kal. Augusti 1705.

68. Dubitatur. Si excommunicatio ab jure non fuerit reservata, quis ab ea absolvat?

Resp. DD. non concordant; debere ab ea absolvere Episcopum privatè quoad alios inferiores, dixerunt Sayrus *de cens. lib. 2. cap. 19. nu. 2.* Covarruv. & Paludanus, alique apud Gonzalez *in Tit. 3. 1. cap. 8. nu. 9.* Piascus *prax. p. 2. cap. 4. art. 13. nu. 36.* scripsit, quod ab excommunicatione majori à jure lata, si Conditor legis absolutionem sibi non reservavit, absolvere debet Episcopus. Quos sequitur Monacell. *for. p. 2. for. 4. 9. tit. 14.*

Idem

Ideo Confessarius alius non potest, nisi ei ab Episcopo committatur.

Diana verò *Coord. 10. §. tr. 1. resol. 194.*
Layman. *Theol. moral. lib. 1. to 5. p. 2. cap. 5. nu. 1.* Illung. *Theol. moral. tr. 3. art. 3. n. 17.*
Gonzalez. *cit. Fagnan. in 5. ad cap. Nuper nu. 16. de sent. excom. Abellii Medul. p. 2. de censur. cap. 6. §. 6. nu. 1.* dixerunt ex tacita commissione Conditoris Canonis posse absolvi etiam Parochos, ceterosque Sacerdotes habentes jurisdictionem ad absolvendum à peccatis, per tex. in cap. *Nuper de sent. excom. ibi: a suo Episcopo, vel proprio Sacerdote poterit absolutionis beneficium obtinere ... quia tamen Conditor Canonis ejus absolutionem sibi specialiter non retinuit, eo ipso concessisse videtur facultatem aliis relaxandi.* Appellatione autem Episcopi veniunt omnes habentes jurisdictionem Episcopalem, Patriarchæ, Primate, Archiepiscopi, & Episcopi. Appellatione verò proprii Sacerdotis, Sacerdotes illi, qui præpositi sunt administrationi Sacramenti Pœnitentiæ, Gonzalez ibid. Quare prima sententia procedit quoad utrumque forum; secunda verò quoad forum conscientie tantum; & ita concordantur, ut apud d. Piafec. *cap. 1. art. 3. numer. 8.*

69. Sed, an possint saltem quoad forum conscientie Confessarii Regulares absolvi saculares.

Resp. Eis negatur in d. Clement. Religiosi, nisi à Sede Apostolica habeant privilegia. Quisque videat, quid à Sede Apostolica receperit.

70. Peti potest, quid importet clausula, quæ solet in nonnullis Literis in-

seri, & in subsidium juris excommunicamus, &c.

Resp. Importat, quod tunc censura ferenda est, ubi in causis tam civilibus, quam criminalibus fieri non potest executio realis, vel personalis, juxta Trid. *sess. 25. cap. 3. de ref.* ubi disponitur, quod ubi executio realis, vel personalis fieri potest, est à censuris abstinendum: ubi verò vel hæc locum non habebat, vel alia via non poterit provideri, tunc in subsidium procedendum est ad excommunicationem, quod jure communi cautum non erat; sed potius ordine inverso, prius utendum erat gladio excommunicationis; eoque non proficiente in subsidium deveniendum erat ad capturam, seu personalem distractionem; cap. *Odoardus de solution. cap. Licet de pœn. Fagnan. in 5. ad cap. Sacro n. 25. de sent. excom.*

71. Confessarius ponderet, quod licet Sedi Apostolicæ peccata regulariter reserventur ratione censuræ, aliqua tamen dantur, quæ reservata censentur ratione sui, & sine censura: hujus generis est peccatum, quod committunt, qui munera à Regularibus contra const. *Clement. VIII. editam 13. Kal. Julii 1594.* recipiunt; quorum absolutio reservatur Summo Pœnitentiario, prout in *Bulla Innoc. XII. edita tertio nonas Decembr. 1692. super facultatibus Majoris Pœnitentiarii: cui injungitur, ne recipientes ultra valorem decem scutorum, exceptis medicinalium, seu devotionis muneribus, ante factam restitutionem, absolvat, nec mandet absolvi: infra verò prædictum valorem, non nisi facta, arbitrio ipsius Majoris Pœnitentiarii, seu*

seu per eum eligendi Confessarii, elemosyna, quæ in beneficium Religionis, seu Conventus, cui de iure facienda esset restitutio, si cautè fieri potest, erogetur: ut ibi textus; quem inutile non foret inspicere.

CAPUT XXXIV.

Prop. XLV. ab Alex. VII. &c.
Libri prohibiti.

1. PROP. 45. Libri prohibiti, donec expurgentur, possunt retineri, usque dum adhibita diligentia corrigantur.

Propositio directè opponitur dispositioni, quæ habetur in primo Canone Bullæ Cœnæ, & in decima ex regulis Indicis librorum prohibitorum, jussu Tridentinæ Synodæ editis, & à Pio IV. constituta. Dominici 24. Martii 1564. comprobatis, prout in sequentibus patebit, quæ propterea Confessarium legere non pigeat.

2. Quæritur, an sit differentia inter libros prohibitos?

Resp. Affirmativè: duplex statuitur librorum prohibitorum classis: in prima, ponuntur libri hæreticorum tractantes de Religione, vel hæresim continentes; in secunda verò, libri cuiusvis auctoris, etiam Catholici, qui prohibentur propter Doctrinam, quam continent, falsam, non sanam, suspectam, offensivam, scandalosam, &c.

3. Quæritur, quinam libri dicantur tractare de Religione, vel hæresim continere?

Resp. Hæresim continet, qui aliquid do-

cet contra aliquem articulum fidei, V. G. septem non esse Sacramenta: sub speciebus panis non esse Corpus Christi: Pontificem Romanum non esse verum Christi Vicarium, & Petri successorem, &c. de Religione tractat, qui de iis agit, quæ ad fidei expositionem spectant, in quibus divina scriptura, aut aliqua pars illius explicatur; aut, qui tractat de Theologia scholastica, vel morali, vel de aliqua illius parte, aut agit de cultu, Deo, & Sanctis debito, de Sacris ritibus, de Clericis, de Monachis, & Prælatibus, de visibili, & invisibili Ecclesia; hæc omnia ad Religionem Catholicam spectant. *Sonsa Apodisismi Inquisit. lib. 1. cap. 21. num. 5.*

4. Quæritur, quæ parva legatur, qui legit Hæreticorum libros, hæresim continentes, vel de Religione tractantes?

Resp. Ligatur excommunicatione in Bulla Cœnæ, reservata Pontifici; nam in ejus primo Canone excommunicantur, scienter absque Sedis Apostolicæ licentia, legentes, aut retinentes, imprimentes, seu quomodolibet defendentes, publicè, vel occultè libros Hæreticorum, hæresim continentes, vel de Religione tractantes; & quia loquitur per disjunctivam, vel sufficit, quod, aut hæresim continet, vel de Religione tractet; & necesse non est, quod ex instituto, vel ex professo de hæresi tractet, sed sufficit unicam continere, quia unam continens verificatur hæresim continere; expressè tamen debet de Religione tractare, nec sat est obiter unam, vel alteram propositionem de Religione intermiscere cum materia diversa, quam ex instituto tractat: discrimen habes ex istis hæresim continentes, vel de Religione tractantes.

5. Qua-